

Ekspонат miesiąca - Styczeń 2021

Krzyż Oświęcimski

Od 2005r. 27 stycznia obchodzi się Międzynarodowy Dzień Pamięci o Ofiarach Holokaustu. W związku z tym jako ekspонат miesiąca Grajewska Izba Historyczna przedstawia Krzyż Oświęcimski, znajdujący się w tutejszych zbiorach. Do odznaczenia dołączono legitymację nadania.

Krzyż Oświęcimski do zbiorów Izby został przekazany 12 czerwca 1995r. przez Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie. Legitymację (o numerze 149-86-32-KO) wystawiono na osobę o nazwisku Strzałkowski Konstanty (syn Antoniego).

Odznaczenie składa się z dwóch elementów. Jednym z nich jest krzyż równoramienny, prosty, posrebrzany i oksydowany o wymiarach 42 mm x 42 mm i szerokości ramion 13 mm. Na awersie odznaczenia znajduje się pośrodku odwrócony czerwony trójkąt z literą „P” na tle drutu kolczastego. Na rewersie widnieje czterowersowy napis z wytłoczonych liter: PRL. WIĘŹNIOM HITLEROWSKICH OBOZÓW KONCENTRACYJNYCH.

Krzyż jest zawieszony na – przewleczonej przez metalowe kółko – wstążce o długości 62 mm i szerokości 40 mm.

Wśród więźniów obozu **Auschwitz** byli również Grajewianie. Przebywał tam m. in. Teodor Kuczyński, późniejszy dyrektor grajewskiego oddziału Banku PKO BP. Jemu udało się przeżyć ten okrutny okres. Były jednak osoby, które za swój pobyt w obozie zapłaciły największą cenę. Dnia 17 września 1942r. zginął tam Ignacy Roman Krzywicki, były komendant Straży Granicznej w Grajewie. Pobytu w obozie nie przeżył również Marian Waldemar Waldeck, dowódca szwadronu 9 pułku strzelców konnych w 1939r. Został zamordowany 6 VIII 1942r. pod nazwiskiem Marian Werner. Wspomniany obóz stał się również miejscem śmierci Bogdana Mieczysława Humięckiego, grajewskiego harcerza (1942r.). Wśród ofiar są też Żydzi. Urodzili się oni w Grajewie, a w późniejszym czasie stąd wyjechali. (Większość Żydów z tego miasta zgładzono w Treblince).